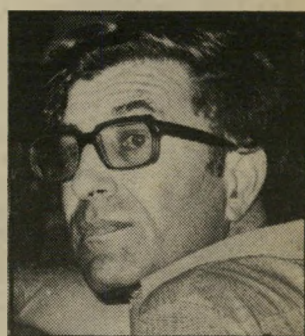

הבנקים: עיסקות אפורות בכסף לבן

זה נושא מסוכן קצת, אך לעומת זה מעניין, ולכן נצטר צעד בצד אגודל. מה מוכרים הבנקים? כסף, וליתר דיוק אשראי, ובשפה פשוטה הלוואות. הבנק מוכר ללקוח כסף. זו הסחורה שניתן להשתמש בה, אבל צריך להחזיר אותה עם תוספת. לתוספת קוראים ריבית.

הלאה: מאיפה יש לבנק כסף, אם אין לו רישיון להדפיס כסף התשובה: ממ"קורות עצמיים, כמו למשל הון הבנק, הרווחים שצבר במשך השנים, הכספים שאני ואתה מפקידים בבנק; ואם כל

נגיר ברוני להוריד את הריבית

עכשיו נעבור לפרק ג': בכל שבוע מוכר בנק ישראל כסף לבנקים, באמצעות מרכז המרכה במחיר ובכמות קובע את מחיר הכסף (הריבית) שאינה יכולה, לפי שעה, להיות פחות מ-13% ל ש נ ה .

בשבוע שעבר העמיד בנק ישראל למכירה מיליארד שקל. רק כמה בנקים (ולא הגדולים) קנו, בסך הכל 90 מיליון שקל, כריבית המינימום של 13%. מס' תכר, ולא חשוב כרגע למה, שלבנקים יש המון כסף, ואין הם זקוקים לחסרי בנק ישראל.

מתברר עוד משהו: שהבנקים, שהיו להם עורפי-כספים גדולים, מכרו כסף לבנקים האחרים שהיו זקוקים לכסף, כריבית קטנה מזו של בנק ישראל (פחות מ-13%). אלה עסקים אפורים של הבנקים. לא שאסור להם, אבל.

רק עכשיו אנחנו מגיעים לעיקר. השאלה היא: אם יש לך כסף זול, למה אתה מוכר אותו ביוקר לצרכנים? נחזור על השאלה. לבנק יש כסף משלו, יש לו משלנו (נותן לנו 10%), וקצת מבנק ישראל ב-13%, ולפעמים קצת מבנק אחר בפחות מ-13%. אז למה אנחנו משלמים, במיקרה הטוב, כ פ ו ל , ובמיקרה הנפוץ יותר פ י ש ל ו ש ה ע ד א ר ב ע ה ?

תשאלו את מויכאל בררנו, נגיד בנק ישראל. מיום כניסתו לתפקיד הוא מבקש שהבנקים יורידו את הריבית. הם מורידים לאט לאט ומאוחר. לעומת זאת, הריבית שהם משלמים לנו על הפיקוד יורדת מהר ומוקדם.

ועוד הערה. אתם בוודאי יודעים מי הוא בעל-הבית האמיתי של רוב הבנקים. חברת מ. ו. נכסים (מ.י.מר) נתישראל המחזיקה ברוב המניות של הבנקים, שאותן רכשה אחרי המפולת של אוקטובר 1983 בשיעור מיליארד דולר. נו, אז יש להם מה להגיד, או לא? בינתיים לא הרבה.

אמור שלום לכאביגב

הכותרת לקוחה מהכותרת על גבי קלטת וידיאו, הנמכרת על-ידי הכלבו האמריקאי הנוער, המאמכר שווימר. כדי שתתייחסו לעניין ברצינות, אני כבר מודיע, שאסור להעתיק את הקלטה. לא רק החוק מגן מפני העתקה, אלא כל ניסיון להעתיק מחוק את המקור. היומים בארץ, המריחים עסק, צורקים. והם גם יעזרו לכאוביגב (כ-20) אחוזים מהאוכלוסיה הבוגרת בישראל.

ובכן, אנחנו עוסקים בקלטת וידיאו העוסקת בתרגילים (התעמלות) לשיח

חוק הטבע: הבורסה

מה שעולה גם יורד ולהיפך

השבוע שאלו דורשי-טובת, מה מתאוס ירדה הבורסה (שימו לב ללשון עבר).

ובכן, בין יתר חוקי-הבריאה, ולא מהאחרונים בדרוג, ישנו חוק-הטבע, כזה שלא צריך להצביע עליו בכנסת, למשל. הוא נתון, וקיים מאז שירדו בורסות לעולם: מה שעולה - יורד.

לחוק זה יש גם כמה סעיפי-מישנה: יש ירידה שהיא לצורך עלייה, ויש ירידה לצורך ירידה נוספת, ויש ירידה שהיא תיקון טכני. הסעיף האחרון מתחלק לשניים. הראשון: תיקון טכני גדול, הקרוי תיקון טכני. השני: תיקון טכני קטן, הקרוי תיקון. וזה מה שקרה בשבוע שעבר.

אחרי ההקדמה הארוכה וגם המחכימה, הנה הבשורה: יהיו עוד עליות-שערים, ואף לפני שגיליון זה מתפרסם. כדי להסביר מדוע, אין טוב מדבריהם שאמר לי יואב (שם אמיתי), מוותיקי הבורסאים בשרותו של בנק נחבאי-אל-הכלים.

הנה הדברים: "המגמה הבסיסית עדיין קיימת, זו ההערכה של מרבית הסוחרים בבורסה".

מה זאת הערכה בסיסית? "חייבית, כמובן" הוא משיב. "אחרי עליות-שערים מתמשכות ועלייה של 40 אחוזים, באה עייפות מסויימת, נסיגה בשערים, נוצרה רמה חדשה, המחייבת תיקון. אוספים סחורה, גופים מוסדיים בעיקר, קונים מניות בחזרה, ואחר-כך בונים שוב תיק.

"המגמות הבסיסיות במשק לא השתנו. שיפור בכלכלה ב-1989 כמעט ודאי".

ודאי? "במאקרו-כלכלה יהיה שיפור. הבורסה מחפשת תמיד את שני ה-אלמנטים: יציבות ודיבורים על צניחה. שני האלמנטים האלה קיימים, ולכן השוק לא אמר את המילה האחרונה שלו".

כלומר, יש לו עוד דרך לעלות? "כלומר, יכול להיות שבשבוע הבא (השבוע) עוד אפשר יהיה לקנות יותר בזול. יכול להיות שהבטן עוד לא נגמרה".

הבטן? למה הכוונה? לכאבי-בטן? "גם לזה. שבא באופן טבעי אחרי עליות-שערים. (הירידות, ה-מציירות כמו בטן הפוכה בגראפים)".

הבלתי-אז מה? "שוק-המניות עומד לפני עיירה מחודשת. אנשים מממשים רווחים. המגמה היא חיובית. יהיו עליות-שערים, אם לא יקרה משהו מיוחד".

הבינות. אני עדיין מעמיד פני אחד שלא מרוצה. עדיין מחכה לתשובות ש-ישאירו אותי פעור-פה. הוא מרגיש בה.

"השנה באמת יש יציבות יחסית, אחרי הפיחות וכל זה. נוצרו תנאים. אני אומר שהשוק באופן בסיסי צריך להתנהג, ומתנהג, כשוק יפה ונורמלי. מה אתה רוצה, הוא עלה ב-40%. עלה ל-145 (נקודות) וירד ל-135, אז מה? טיבעי, לגיטימי ורצוי. מגמה חיובית חייבת לבוא עם מימוש רווחים. כמו מעטפת שיש לה מעטפת נוספת.

"אנחנו נמצאים כרגע בייודות-שערים, שלפי דעתך, ולפי דעת רוב הסוחרים בשוק, היא תיגמר. אני לא יודע מתי. אף אחד לא יודע. אלה שייכנסו יוכלו לצאת עם אפיקומן".

עכשיו אני מנסה לאתר מישהו המבין בהלכות סדר-פסח. אני תופס אחד שעושה רושם טוב לענייננו, ושואל: תן איזה רמז, כיוון, קצה-חוט. מה קונים לפסח?

"רק כבדות" הוא אומר, ולא מוכן לפרט. והוא צודק. אגב, מישהו תנס אותי במיסדרון אולס-המיסחר בבורסה, ושאל אותי: תגיד, למה קלאב הוטל של אילת לא בונה, ואיפה ה-10 מיליון שגייסו והבטיחו לבנות?"

אמיתי לו: "בחינך, מה אתה רוצה ממני, כבר שבע שנים לא הייתי באילת!".

כסא "שובר" כאביגב

לא כאב גבי-ככלל, שבו טופל במקום אחר במרדור, אלא זה המיוחד לנדר גים. ולא סתם נהגים, אלא של אוטובור

רור מכאביגב. קלטת זו מייצגת את הניסיון הרחב שנרכש על-ידי מיועדני ימק"א בכל רחבי ארצות-הברית במסגרת תוכנית הקרויה "תוכנית גב בריא". תוכנית זו שימשה לצורכי מחקר רחבי-מדרים, הגדול מסוגו שנערך אי-פעם באמריקה, על כאביגב ומניעתם. התוכנית הוכחה כיעילה להקלתם או מניעתם של כאביגב ביותר מ-80 אחוזים מבין 12 אלף משתתפים.

הקלטת מיועדת לתוכנית-התרגול בת שישה שבועות. כדי לשמור ולמנוע כאביגב, מומלץ לתרגל על פיה תמיד. הקלטת פותחת בשיחה על הגורמים לכאביגב, שישה מיבחנים שעל פיהם ניתן לגלות איזורים בעייתיים, והררי כים למניעתם.

ארבעה מתרגלים מדריכים אותך כי שיעור יומי של 15 עד 30 דקות, בשישה ימים, כל אחד בן-שבועיים. ה-קלטת מומלצת על-ידי האגודה לכאי-בג וכתה בפרס המצויינות של המועצה המייעצת לטרטים. המחיר: 43 דולר, כולל מישלוח ואחריות.

מתאים עצמו ליושב בו, ומאפשר לנהג ישיבה נוחה בלי תופעות-לוואי. זה שמראהו היחצוני דומה יותר לסדר עינניים מאשר לכורסה נוחה - זה פשוט עניין של אשליה אופטית.

במדיוה

עיריית בת-המוזג ובניהולקונים

אילון מחולון לא ראה את רום בחלום

עד ללידתו של בנה-הזקונים ליחוד קאל צוקר, מוכר מערכות-סכ"ם בע"יירה הפולנית אופוצ'נה (ש-3000 מבין 10 אלפי תושביה בראשית המאה היו יהודים), לא לעיירה עיקר פידוסמה בד כות אסתר היהודיה, בתו של מוזג מקר מ. היא הייתה, כאמצע המאה ה-14, האוכתו של מלך פולין באותם ימים, קאזימיר, שגילה אותה משבא לרוות את צימאונו במיסבאת אביה, אחרי מסע-צייד מוצלח בסביבה.

הרכבים השתנו משגולר פינחס צור קר, לימים פינחס אילון, שנפטר לפני כשנה וחצי בגיל 78, אחרי שהיה כמשך 36 שנים רצופות ראש-עיריית חולון. זה, לפחות, הרושם שאפשר לקבל מש-קוראים את ספר-ההלל שהעיתונאי אר-יה קרישק חיבר לזכר אילון (אזרח ה-עיר: הוצאת רעופים; 272 עמודים). ויש ראה אור דווקא כמה ימים לפני שירושו של אילון לראשות עיריית חולון, חיים שרון, איבד את שילטון מפלגת-הע"בודה בעיר, בראשונה מאז היות חולון לעיר, לטובת איש-הליכוד משה רום.

אילון היה הנחה מהספר. הוא היה יכול לקרוא בו כיצד התגלה פינחס צוקר נמוך-הקומה ושחום-הפנים כבר בגיל צעיר כנאום משלהב ומבריק, וכאדם שאצה לו הדרך. בגיל 16 אירגן חוות-הכשרה חקלאית באזור, כדי לה-כין את חבריו ואת עצמו לעלייה ארצה. ומשייטא בגיל 21 למדיה (אחרי חיזור של ארבע שנים), אכן מימש תוכנית זאת תוך שבועות אחדים.

בארץ התגלה כי מניה רגישה מדי לשמש הלוהטת של עמק הירדן וכונתו הראשונה של הזוג הצעיר להתישב בקבוצת כינרת ירדה מהפרק. הוא נאלץ להסתפק בהרצליה, שהיתה באר-תם ימים מושבה קטנה ומבודדת. שם התחיל צוקר לעבוד בפרדסים, אך נטש אותם במרהה לטובת תפקיד במועצת-הפעילים המקומית, שבה דאג לחלוקת-עבודה למדידפקים על שטחיה 20 גרוש ליום-עבודה בפרדס; 30 גרוש ליום-עבודה בבניין.

ואז קראה לו תליאביב. יותר נכון: הירחון החקלאי השדרה, שבו היה צוקר, כמשך 18 השנים הבאות, לכל-ביוניק (כותב, מגיה, מנהל-השבועות, מגייס-מנויים) של עורך השדרה. "העורך עם האקרה" שימעון דויד יפה האגרת.

האגדתיה היה מבכירי אירגון-ההגנה בתליאביב. הוא הקפיד להחזיק ררך קבע, אקרה טעון במגירת שולחן-הע"בודה שלו, ונודע גם כש"ן רל"ח, על שם ברה-שיהיבית של שמתויה הפר-טים. הוא מצא גם זמן כדי לחבר את שירי-הילדים בין הרים ובין נבעות טסה הרבבת, וכעורכו של ירחון חקלאי המ-ציא את המילה ממטרה.

"מורבו אנושי". בי-1937 החלי-טו הצוקרים (פינחס אילון עיברת את שמו רק עם הקמת המדינה), כי הגיעה השעה לשים קץ למגורים בחדרים שבורים בתליאביב. הוזג רכש, תמורת 98 לירות ארצישראליות - משכורתו של צוקר היתה אז שמונה לא"י 75 גרוש בחודש - דירת שני חדרים, ומטבח, להם ולשני ילדיהם (בן ובת), בבית משותף באחת השכונות של ה-פרבר הדרום-תליאביבי. מאז המריא צוקר - שלימים הגדיר אותו מוכ"ל מיפלגת-העבודה לשעבר, עוזי ברעם, כ-טורבו אנושי" - בעסקנות המוני-ציפאלית, תחילה כסגן-ראש-המועצה המקומית חולון, שהיתה לעיר ב-1950, עד הגיע מיספר תושביה ל-4212.

* עשמה נלקח מספר יהושע, שבו מופיעה חולון כאחת מערי שבט יהודה. העולם הזה 2693